
GERÇEKTEN BAŞARI MI? - 5 MART 2010

Ömer Engin LÜTEM

12.04.2009

Ermeni soykırım iddialarının kabulünü öngören H.Res.252 sayılı karar tasarısı dün ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesince 23'e karşı 22 oyla kabul edildi.

Komite Başkanı Howard Berman yaptığı açılış konuşmasında soykırımı iddialarının gerçek olduğundan şüphe duyulamayacağını ifade ederek Ermeni görüşlerini açıkça destekledi. Daha sonra ise oy verme süresini devamlı uzatarak lehte oylarının sayısını arttırmaya çalıştı. Bermanın bu gün Türk basınında çok eleştirilen bu tutumu olmasaydı belki tasarı Komite tarafından, az oy farkıyla da olsa, reddedilecekti.

Tasarının Dış İlişkiler Komitesince sadece bir oyla kabul edilmesi, ABD Kongresinde Ermeni tasarıları için yapılan oylamalarda yeni bir durumun ortaya çıkmaya başladığını göstermektedir. Bu da Ermeni görüşlerini içeren bir tasarının reddedilmesi olanağının da bulunduğu bir durumdur. O nedenle tasarının kabul edilmesi Ermeniler için bir başarı olmakla beraber bu olay, ilerisi için, bir yenilgi döneminin de başlamış olduğuna da işaret edebilir.

Bundan sonraki aşama söz konusu tasarının Temsilciler Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi ve oya konmasıdır. Bunun ne zaman olacağı Meclis Başkanı Bayan Nancy Pelosi'ne bağlıdır. Pelosi, Berman gibi, Kaliforniyadan seçilmektedir ve onun gibi Ermeni görüşlerinin savunucusudur. Adı geçenin, tasarının kabul edilme şansının en yüksek olduğu bir dönemde konuyu Temsilciler Meclisi gündemine alacağı ve oya sunacağı anlaşılmaktadır.

Bu tür tasarıların ne derecede kabul edilme şansları bulunduğunu saptamanın en iyi yolu tasarıya kaç kişinin ortak sunucu olduğuna bakılmasıdır. Yaklaşık bir yıl önce, 17 Mart 2009 tarihinde, Temsilciler Meclisine sunulan söz konusu tasarıya ortak sunucu olanların sayısı kısa zamanda yüzü aşmıştı, ancak sonraları 130 civarında kalmıştı. Tasarının oya sunulduğu dün bu sayı 137 idi. Temsilciler Meclisinde mutlak çoğunluk 218'dir. Bu haliyle söz konusu tasarı kısa zamanda oya sunulsa kabul edilme şansı yok gibidir. Bu nedenle önümüzdeki günlerde Ermeni lobisinin yeni ortak sunucular bulmak üzere yoğun bir çalışma içine girmesi beklenmelidir.

Temsilciler Meclisi üyelerinin çoğunluğu bu tasarının Türk-Amerikan ilişkilerini kayda değer bir zarar vermeyeceğini düşündükleri takdirde tasarının kabul edilmesi şansı artacaktır. Aksine inandıkları takdirde ise bu şans azalacaktır. Bu itibarla Türk Hükümetinin tasarının kabul edilmesinin hem Türk-Amerikan hem de Türkiye-Ermenistan ilişkilerine zarar verebileceği hakkındaki bilinen tutumunu bundan sonra da sürdürülmesi gayet önemlidir. Bu bağlamda Washington Büyükelçimizin istişareler için geri çekilmesi kararlılığın gösterilmesi bakımından isabetli olmuştur.

Bu çerçevede Ermeni lobisinin söz konusu tasarının kabul edilmesi gayretlerinin mutlaka başarılı olacağını söylemek güçtür. Aksi de aynı derecede olasıdır. O nedenle dünkü oylama aslında bir başarısızlığı, en azından gerektiği kadar başarılı olunamadığını göstermektedir.

Kaynak/Source: